

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:

Uj. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:

HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőné és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Piacz-utca 47. és 49. szám.

Az új-párt kiáltványa.

Többször foglalkoztunk már a báró Bánffy Dezső udvarmester, nyugalmazott kormányelnök által alakított új-pártnak Debreczen városában való rohamos térfoglalásával. Annál is inkább kénytelenek vagyunk foglalkozni vele, mert az új-párt számottevő politikai tényezővé lett rövid idő alatt városunkban és oly politikai súlylyal bíró férfiak állottak a párt élére, akik városunk politikai és társadalmi életének eddig is szerepvivő és irányító férfiai voltak.

Az öpártállásuk megváltoztatásának hivatalos bejelentését és férfias megindoklását tartalmazza az a kiáltvány, mely „Felhívás Debreczen sz. kir. város képviselő-választó polgárhoz” czimen hagyta el ma a sajtót. A tartalmas, őszinte magyar érzésről tanuskodó kiáltványt — a nélkül hogy érdemlegesen hozzászólnánk ez alkalommal — szó szerint közöljük az alábbiakban:

„Lezajlott a nagy nemzeti küzdelem. Nincs már belőle más, csak a szívünkben visszamaradt keserűség. A magyar újra legyőzte a magyart. A parlamenti küzdőtérén két tábor állott szemben egymással. Az egyik abnormis fegyverekkel küzdött a nemzeti nyelv jogaiért. A másik meggyőződéssel helyett egyedül a többségi elv rideg sziklakövével állította az ostromlók elé. És ezen a rideg kövön az ostrom megtörtött. A többség kimondotta, hogy a hadseregünk nyelve felett nem az országgyűlés rendelkezik. A kisebbség pedig letette a küzdelem rendkívüli fegyverét.

Örök tanulság a nemzetre nézve, hogy aspirációit más utakon kell megvalósítani. A kisebbség abnormis harcra erre épp úgy nem lehet alkalmas, mint egy, a pártérdekeket nagyon is előtérbe helyező többségnek kormányzása. Egyedül alkalmas út és eszköz az, ha a nemzet olyan pártnak biztosít többséget, mely gyakorlati irányu politikával, törvényes eszközökkel és a jogosulatlan pártérdekek háttérbe szorításával akar küzdeni a nemzet jogaiért és érdekeiért.

Ilyen országos politikai párt van most alakulóban s ennek zászlaja alá hívunk benneteket Debreczen város választó polgárai! Mikor a nemzeti nyelv jogai miatti bánatunk sötétségbe borult rá hazára, Erdély bércein kigyuladt egy őrtűz, bevilágított az éjszakába és fényénél megláthattuk közéletünk egyik kimagasló vezéralakját, kezében a nemzeti lobogóval, szívében a nemzeti jo-

gok érinthetlenségével, ajkán a nemzeti eszmének, a nemzeti jövőnek ígéivel.

Báró Bánffy Dezső bontotta ott ki a magyarság zászlaját. Új pártot alakított, elmondva a nemzethez intézett szövegét. Mi, akik ez új part táborhelyeivé óhajjuk tenni Debreczen választókerületeit is, arra kérünk benneteket, vessétek szívetekbe felhívásunkat, melyet vezérünknek országos viszhangot keltett szövege alapján intézünk hozzátok, sorakozzatok zászlónk alá — csatlakozzatok a nemzeti ügyhöz.

Azon a közjogi alapon állunk mi, a melyet az 1867. 12. t.-cz. létesített. Európai helyzetünkre tekintettel a 67-es közjogi alapot tartjuk a magyar nemz. világtörténeti hivatásának kifejtésére a legbiztosabb alapon s a Deak Ferencz 67-iki törvényt valljuk a pragmatika szankciójából folyó kötelezettségek olyan végrehajtási módjának, mely nemzeti érdekeinket ma és az emberi előrelátáson innen eső időn belül legerősebben biztosítja.

De a 67-iki közjogi alapot a nemzeti jogok kiaknázatlan kincsbányájának tekintjük s az annak mélyén levő összes nemzeti jogokat felszínre akarjuk hozni a nemzet megerősítése, a nemzeti gondolat teljes mértékben való kifejezésre juttatása végett. *Nemcsak elvileg hirdetjük, hogy Ausztriával teljesen egyenlő jogu állam vagyunk, hanem ennek az egyenlőjogi ságnak le akarjuk vonni összes gyakorlati konzekvenciáit is annak a paritásnak alapján, mely a Deak Ferencz törvényének sarkpontját, sőt az ezen törvény által létesített államjogi hapesolatnak feltételét is képezi.*

Ez az, a mi bennünket a szinte 67-es alapon álló kormánypárttól oly élesen elválasztott s vele szemben a legnyitabb, leghatározottabb ellenzékké tesz. A mi jog-érzékünk és magyar érzésünk nem tudja tűrni, hogy a törvényben kimondott egyenlőjoguság ellenére a törvény végrehajtásánál jogainkban és érdekeinkben egyaránt megrövidítettünk.

Nem akarjuk tűrni, hogy a közös s nyelvünket még sem tudó, vagyainkat nem értő, viszonyainkat nem ismerő, a mi érdekeink iránt kellő fogékonysággal nem bíró külső képviselőtovábbra is csupán Ausztriát, mint valami Magyarországot is magába foglaló összmonarkiát látszások képviselni, Magyarországot mint önálló államot a külföld elől mintegy elrejtse s a nemzetek köztudatába bejuttatni ne engedje.

Nem akarjuk tűrni tovább azt az épp oly alkotmányellenes, mint szégyenteljes állapotot, hogy a hadsereg nyelve és szelme idegen, — gátat akarunk vetni a nemzeti jövőnkre abból származó veszedelemnek, hogy míg nemzetiségeink a hadsereg idegen nyelve és szellemében az államalkotó magyarságnak gyengeségét és két-

ségen kívüli megalázását látják, addig ezen idegen nyelv és szellem miatt a hadsereg-nél, melynek a legnagyobb magyar erény: a vitézség iskolájául kellene szolgálni fiaink számára, — fiaink mindinkább visszavonulni kényszerülnek a tiszt szolgálatától — idegen nyelvű és szellemű tiszt és hadbírói kar foglalja el fiaink elől a legszebb állásokat. *Nincs oly szabad nemzet a világon, — mely az ilyen állapotokat megtűrné, csak a büszkének és önérvényesnek nevezett magyar tűri ezt. Ezen okok miatt akarjuk, hogy katonáink a magyar alkotmányra tett eskü erejétől, a magyar alkotmányra tett eskü erejétől, a magyar zászló lobogásától, a magyar ezimert ragyogásától és a magyar szó esengésétől nyerjék a halálmegvető önfeladózási készségnek ama szent hevületét, mely a legnagyobb megpróbáltatások idején egyedül lehet képes király és haza megvédelmezésére.* Debreczen választó polgárai, ti, kik ezekért az elveket nem rég az egész ország előtt nyíltan sorompóba leptetek, akarhattok-e ti mást ma és a jövőben? Országszerte ismert elveitek a következetesség útján vihetnek-e titeket máshova, mint a mi pártunk kötelekébe?

De nemcsak a hadseregben, hanem minden intézményben s a nemzet minden rétegében érvényesíteni óhajtuk mi a magyar nyelv jogait, — mert előttünk az egységes és egynyelvű magyar nemzet kepe lebeg s politikánkban minden legkisebb mozzanata is azt a nagy czélt szolgálja, hogy ez a fényes ideál mielőbb realis valósággá legyen. *Ezt a czélt szolgálja elsősorban is oktatásügyi politikánk a magyar nyelvű állami elemi iskolák követelésével.*

Ennek az ideálnak szolgálatában áll közzgazdasági programunk is, melynek végső czélja a közzgazdaságilag önálló, vagyoniilag megerősödött gazdag Magyarország. *Ezért követeljük az önálló vámtérületet, az önálló nemzeti bankot.* Elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy Ausztria gazdasági békőiből kiszabadítsuk magunkat. Csak így támadhat életerős magyar iparosoztaly, szükségleteivel fogyasztója földmívelésünknek, produktumaival fellendítője kereskedelmünknek. Fejlett közzgazdasági életben a vagyoni elégtelenség a magyar földhöz, a magyar nemzeti eszméhez fűzi mindazokat, a kik akár nemzetiségi érzelmek által vezéreltetve, akár nyomasztó anyagi helyzetük sulya által vonva eltávolodtak a nemzeti eszmétől. *Átgondolt szocialis politikával állandó gondoskodás tárgyává kívánjuk tenni a kis embereknek, a társadalom szegényebb elemeinek helyzetét, részeltetni kívánjuk őket a választói jogosultságban s mindezt nem csak humanitárius köteleességből akarjuk így, hanem a nemzeti gondolat által is vezéreltetve, hogy jog és érdek a nemzetköziség céljaitól*

Farsangra.

Frakk öltönyök és alkalmi ruhák legelegánsabb 24

Angol uri ruhák, chikkes és elegáns férfi öltönyök készítése

Honig J. uri szabó

DEBRECZEN, Piacz-utca 75.

óra alatt elkészítettnek.

el s a nemzeti eszme szolgálatába vonja a társadalomnak ma elégedetlen elemeit is. Azt akarjuk elérni gazdasági politikánkkal, hogy a Kárpátokon a bekének, a megelegedésnek fehér lobogója lengjen akkor is, a midőn másutt Nyugat szocialis tanai a veres lobogó alatt nagy összeütközéseket idéznek elő egy új rend behozataláért.

Külön osztály érdekeket nem ismerünk, nem istápolunk, de a magyar tisztviselői karnak, a nemzeti ügy polgari hadseregének jogosult igényeit kielégíteni nemzeti érdeknek tartjuk.

Nemzeti politikánk megvalósításánál két irányeszmét fogunk mindig szem előtt tartani: egyik a szabadelvűség, másik a koronás király iránti hűség.

A szabadelvűség nem czégérünk, hanem lényegünk. A szabadelvűség vezérgondolata irányítólag fog hatni minden politikai elhatározásunkra s nem lesz olyan politikai tényünk, mely bevonva nem lenne a szabadelvű eszmék tiszta, fehér zománczával. Liberálisunk természetesen első sorban is a felekezetek közötti teljes és őszinte békére irányuló politikában fog megnyilvánulni.

A trón iránti hűség is szorosan hozzátartozik nemzeti politikánkhoz, az a nemzeti nagyság, melyre mi törekszünk, csak nemzet és király közötti teljes összhang által érhető el. De ezt az összhangot nem az újabb időben lábrakapott, a korona és nemzet közötti bizalmat lassanként aláásó hiperlojalitás által kívánjuk elérni, hanem a korona egyes, őszinte felvilágosítására törekvő ama politikával, a melynek legkiemelkedőbb, legősmertebb képviselője éppen a mi vezérünk, Banffy Dezső. A korona és nemzet közötti teljes összhang létesülését czélozza a magyar udvartartásra vonatkozó követelésünk is.

Láthatjátok, polgártársaink, hogy minden ízében őszinte, egyenes, igaz magyar politika ez. Amit mi itt most csak nagy vonásokban ismertettünk, azt részletesebben és minden esetre meggyőzőbb erővel fogja előttem kifejtteni politikai programunk megépítője, — pártunk megalapítója: **báró Banffy Dezső**. Jöjjetek el azért alakuló közgyűlésünkre, melyet vezérünk, báró Banffy Dezső jelenléteben s programjának meghiteltetésére **január hó 31-ik napján délelőtt 11 órakor** az „Arany Bika” szálló disztermében fogunk megtartani.

Polgártársak! Eszmenyünk a nemzeti

nagyság! Célunk az erős, egységes, egynyelvű magyar nemzet! Irányelvünk a legtisztább szabadelvűség! Eszközünk a törvényesség! Vezérünk **Banffy Dezső**! Jertek zászlónk alá, a mi magyar politikánknak győzni kell!

Kelt az új országos politikai párt debreczeni szervezését előkészítő értekezlet üléséből.

Gróf Dégenfeld József, értekezlet elnök.
Dr. Kőrösi Kálmán értekezlet jegyző.

Országgyűlés.

Eredeti távirati tudósításunk.

Mintha csak a legviharosabb idejében tombolna az obstrukció. A jegyzőkönyv hitelesítésénél kezdődött a parázs vita szócsatározással, zárt üléssel stb. Az obstrukciók husznál többen vannak, tehát annyiszor kérhetnek névszerinti szavazást, ahányszor csak jól esik. Az idő pedig egyre telik és a hadsereg csak nem kap ujonczot és február elsején bizonytalan időtartamra tényleges szolgálatra 45.000 póttartalékos vonul be kétségbeesetten a kaszárnyákba.

Elnök: Perczel Dezső.

Kaas Ivor báró: A jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól. Tegnap beszéde végén határozati javaslatot nyújtott be, amelynek nyomát nem látja sem a napirendi füzetben, sem a jegyzőkönyvben. A tegnapi ülésen elnökölő báró Feilitzsch Arthur nem vette azt figyelembe. A határozati javaslat meg volt írva és hogy az kissé elkésve lett benyújtva, annak egyedül oka az volt, hogy a torebiztos nem volt jelen. Ezt azonban nem lehet szó nélkül hagynia.

Jakabffy Imre: Én is elnököltem tegnap Kaas beszéde alatt. A hivatalos naplóból kimutaja, hogy Kaas sem be nem nyújtotta, sem fel nem olvasta javaslatát.

Kaas Ivor báró: Kijelenti, hogy igenis felolvasta. Hivatkozik mellette ülő képviselőtársaira. (Ugy van! balról.)

Tisza István gróf: Ha Kaas báró akarja, lesz meg alkalma benyújtani a javaslatot a vita folyamán.

Feilitzsch Arthur báró: Mentegeti tegnapi eljárását. Elég ideig várt a határozati javaslat benyújtására, de azt Kaas báró csak akkor tette, amikor már Várady belekezdett beszédebe. A gyorsírói jegyze-

tekből is konstatalta, hogy a határozati javaslat felolvasva nem lett. A tegnapi reázdult vádakat visszautasítja.

Zboray Miklós: Szép kis igazság.

Feilitzsch Arthur báró: Én mikor az elnöki székben ülök, jegyezze meg a képviselő ur, hogy csak az lebeg szemem előtt, hogy a Háznak tanácskozási rendjét a kellő eréllyel fentartsam (Zaj balról) azon a nívón, amelyet a magyar parlament megkövetel. Lngjobb lesz, ha Kaas beösméri tévedését és feledékenységét. (Helyeslés jobbról. Zaj balról.)

Szederkényi Nándor: Kaasnak ad igazat. A házszabályokat be kell tartani. Indítványozza, hogy a jegyzőkönyv korrigáltassék ki. (Ugy van balról.)

Elnök: Tessék írásban benyújtani, addig nem vehetem figyelembe. (Helyeslés jobbról.)

Rakovszky István: Nagyon jól van.

Ugron Gábor: Mindjárt benyújtja.

Tisza István gróf: Nem tartja indokoltnak a javasolt indítványt és annak elvetését. Az elnöknek ad igazat.

Holló Lajos: Csatlakozik Szederkényi indítványához. Ilyen incidensek az utóbbi időben már sokszor előfordultak és az egyes esetekből azt tapasztalta, hogy annak mindig az elnök volt eredetileg az oka. Azért van ez így, mert az elnök nem mindig pártatlan, hanem olykor aláveti magát a párt-szenvedélyeknek. (Ugy van! balról. Ellentmondások jobbról.)

Feilitzsch Arthur báró: Személyes kérdésben szólal fel, visszautasítja Holló vádját, soha az elnöki székben párt-szenvedély nem ragadta el és ha némi keserűség is fogta el olykor a történeteken, mindig tudott magán uralkodni és fog tudni a jövőben is. (Helyeslés jobbról.)

Ugron Gábor: Föltétlenül igazat ad Kaas bárónak. Az nincs is a házszabályokban, hogy kötelessége lenne valakinek az elnök kezébe juttatni javaslatát, elég ha leteszi a Ház asztalára.

Rakovszky István: A házszabályok 215. §-a alapján szól a 213. és 216. §-ok magyarázataihoz. A határozati javaslatot benyújtónak nem kötelessége az elnök kezéhez juttatni a javaslatot, ez kiviláglik az említett pontokból, ezért csatlakozik Szederkényi javaslatához.

Buzáth Ferencz: Hasonlóan szólal fel.

Elnök: A napirend előtti felszólalások ki vannak merítve. A jegyzőkönyv eredeti szövege ellenében Szederkényi módosító in-

„Megcsufolták” a nyáját . . .

(A régi kanászéletből.)

Ünnepszamba ment, a mikor Veres István „felhajtani” készült a bérczre. Zsirba főzte ki a számadó és bojtárjai fehér ruháit az asszony. A fejszéiket fenyésre, borotva élésre köszörültek. A béres szekeret megrakták liszttel, sóval, száonával, bogracsokkal, hogy szállítsa előre a bérczlába alatti tanyához, asszonyához. Onnat hetenként majd feltarisznyázzák a legényei Veres István számadó kanásznak.

Sokszor bamutam a széles tornáczu házunk elejéről ezeket a fekete embereket. Fenyés baltajok csillogott a karjokon. Hajokról majdnem csepegett a zsír (nem jártak am ezek le a bérczről, ha csak öles hó nem szoritotta le a nyáját, szarnyékok sem volt.)

Nem fordul elő a mai „szegődő levélbe” az sem, a mi bele volt írva a Veres István convenciójába: „kutyát a nyáj közt nem tarthat! A farkas el nem viheti! . . .”

A sertés se puha jószág volt ám. Nem a mai mangalicza faj. Boronyu nagyságnyi szalontai telete faj sertés volt az, amely csak négy éves korára fejlett ki . . . Azon-

ban idegen ember nem járhatott hozzájuk közel. Erősek és vadak voltak.

Az Ilosvai, Rákóczi, Bulkei bérczen, ha makkoltak, vezető nélkül, az uraság sem közelithette meg a nyáját. Onnat tudom, édes apámmal fennjárva egyszerre a bérczen, bevértük Istvánt; addig én is, apám is egy könnyebben mászható fa alá állottunk. Emigy sem voltunk ugyan, mint szegény édes apám figyelmeztetett, egész bátorságban, mert az egész konda habzó szájai szokott az idegenre támadni; de nem is volt rá eset, hogy megcsufoltak volna. Nem állitom ugyan, hogy a szomszéd nyájából éppen nem hibázt; ámde nem nyikkant az a südő, a melyikhez a Veres István éles baltája repült.

Mert akkor sem volt ám minden számadó Veres István! Nagy tekintély volt „Ő keme” a bérczen abban az időben.

A fehérszínűt majd nagyidő mulva örizte János, egy másik számadó gazda. A sógoromé volt a nyáj. Történt, hogy János lejött a bérczről az első bojtárral, csak a fogadott „hónaposok” voltak fent a bérczen. Ezeket biz „megcsufolta” valamelyik kapezbetyár. Elterelt vagy 10 darabot a nyájából. Az esetet „rögvest” hírül adták Jánosnak,

a ki „kiöltözködött” szegény legénynek. Tudta a módját, hogy kell. Volt ilyes alkalomra is a házáján elég rongy!

Utána indultak a nyomnak. Harmadnap akadtak a betyárra. A surányi erdőben éppen a „kenyerezést” végezte a betyár.

— Hátha segíthetnének — ajánkozott János — három napja, hogy nem ettünk. A betyár odadott nekik egy-egy „vágás kenyere”, oszt utnak eredtek.

Előttök volt ám a Tisza hidja Vásáros-Naménynál; a mint szürkületre odaértek — kijött a „vamos”, hogy feleressze a sorompót.* Hagyja lent! kiáltotta harsányan János . . . — lopott sertések ezek s nem engedjük át a Tiszán . . .

A betyár elinalt a szürkületben . . . János kondás pedig büszkén jelentette Baranyi Miklós sógoromnak:

— Nem lehet a nyáját megcsufolni, ha a számadó nincs a bérczen! Ez a törvény uram. Az udvaron van a tiz sertés.

— Hát a betyár, te? kérdezte a sógor. — Az hadd fussik, arra termett a, mon-dotta kicsinylőleg János.

Morvay Károly.

* Vámos hid előtte meg a rompot.

ditványt adott be. Elrendeli annak felolvasását, azután a jegyzőkönyvet hitelesítettnek jelentette ki.

Rakovszky István: Az nem járja, zárt ülést kérünk.

Elnök: Előterjeszti az irományokat, miközben Holló Lajos felvitte a zárt ülést kérő ívet és átadta az elnöknek, aki felhívta a karzati közönséget az ülésterem elhagyására és öt perczre felfüggesztette az ülést.

Mintegy másfél óra hosszat tartott a zárt ülés, amelyen beszéltek **Holló Lajos**, **Szederkényi Nándor**, gróf **Tisza István**, **Simonyi Semaám Sándor**, **Rakovszky István**, aki kijelentette, hogy nem tűrhetni, hogy mindig több jogot szedjenek ki az ellenzék zsebéből.

Udvary Ferencz (néppárti) beszélt zárt ülés után az ujonczjavaslathoz és obstrukciós modorban kibeszélte az ülést.

Érdekes nyilatkozatok.

— **A Tisza és Kossuth-párt gabalyodásairól és az új párt jövőjéről.** —

A Budapesti Hirlap értesülései szerint a Tisza gróf helyzete nem sokáig lesz tartható. Kenyértörés esetén pártjának egyrészt nem számíthat és a politikai élet kúvikja, Khujen, nem hiában huhog, huhog fent a bécsi burban.

Ámde a Kossuth-párt helyzete is tarthatatlan.

A harczitűztől hevült kuruczoknak valami csiklandós a türve-hallgatás jeges hegyén üldögelni, midőn látják, hogy az obstrukció csak nem akar meghalni; sőt a napról-napra kormányelnökileg elpredikált halott mindegyre megiszogatja a siratók és a ministrán-sok borát . . .

Nem csoda tehát, hogy a Kossuth-pártban szaporodnak az elégedetlenek. Ez már nemcsak a vezérurak kitörő idegességéből következethető, hanem a kulisszákon kívül is láthatóbb lesz. Hisz **Bedőházy János**, a Kossuth-párt egyik tekintélyesebb tagja, azzal lépett ki a hallgatag, néma Kossuth-pártból:

— *Ma minden igaz érzelmű függetlenségi párti embernek föl kell emelni a szavát az ország-házában . . .*

Nyilvános tehát, hogy több más párttagban is forrongez a szándék. De ezek még a pártküzdelem újból való felvételét reménylik, vagy hogy a végletekig fokozott keserűség következtében csapatosan válhatnak ki.

Hasztalan hirdeti **Kossuth Ferencz**, hogy a hatvanhetes alap csödbe jutott; mert a baloldalon meg a szélső bali politika csödjétől tartanak; mivel az egész lelkével feltámasztott és virágos reményeiben leforrázott nép „komédiázásnak” itéli meg a meddőállapotban félbeszakított harczot. És így hite megingott afelől, hogy a mostani pártkeretek között üzött politikával a **Hatvanhét** nemzeti tartalma érvényesíthető s a nemzet jövője munkálható volna; azért a jobb jövőt, a **cselekedetek politikáját**, egy új párt alakulásától várja, reményli mindenki.

Ez az oka, hogy az ország közönségét nem izgatják sem a Tisza gróf erőlködései, sem az obstrukció műveletei; hanem az érdeklődés azon újabb politikai párt alakulására irányul, melyet **Bánffy Dezső** báró indított, a ki pártjával megjelent immár a kerületekben is és a t. ház-on kívül igyekezik lefoglalni a meggyőződéseket. Sőt a — fővárosi értesítés szerint — **Kossuth-pártban** forrongó keserűségeket is igyekeznek a **Bánffy Dezső** báró emberei kihasználni úgy, hogy a **Kossuth** párt elégedetlenei közt verbuválnak . . . Érthető tehát, hogy a közérdeklődés mindinkább ezen új párt kialakulására irányul.

Az egyetemi nagybizottság.

(Az alakuló ülés és albizottságok kiküldése.)

A Debreczenre és Hajdúvármegyére kiterjesztett működési körű ev. ref. egyetemi nagybizottság ma délelőtt tartotta az alakuló gyűlést a kollegium dísztermében. Nagy tekintélyvel és súlyjal bíró férfiak gyűltek össze mind a városból, mind a vármegyéből, a kik olyan lelkesedéssel mozdultak meg, ha ezt a lelkesedést sikerül a közönség érdeklődésébe is átvinni; akkor az ügyet egy nagy lépéssel előbbre vitték.

Az egyetemi nagybizottság első ülésén **Degenfeld József** gróf, egyházkerületi főgondnok elnökölt, de a szeretett aggastyán, **Kiss Áron** püspök gyöngékedése miatt nem jelenhetett meg. Jelen voltak: **Balogh Ferencz**, **Sass Béla**, **Somogyi Pál**, **Zsigmond Sándor**, dr. **Bartha Béla**, dr. **Tüdös János**, **Várady Károly** piarista igazgató, dr. **Kérészy Zoltán**, **Karsa István**, dr. **Öreg János**, dr. **Helle Károly**, dr. **Händel Vilmos**, **Komlóssy Arthur**, **Szele György**, **Kozma László**, **Szabó Kálmán** nagykereskedő és birtokos, **Szávay Gyula**, **Weszprémy Zoltán**, dr. **Löfkovits Márton**, dr. **Balkányi Miklós**, **Csikv Lajos**, **Fehér Gábor** (Hszoboszló) dr. **Czeplédy Mihály**, dr. **Nagy Lajos**, **Malatinszky Ferencz**, **Hochfelder Jakab**, dr. **Erdöss József**, **Berger Jenő**, **Reichmann Ármin**, **Padrah Sándor** (Hszoboszló), dr. **Jászzy Viktor**, **Márk Endre**, **Táfler Ignác**, **Eröss Lajos**, **Kiss Albert**, dr. **Ferenczy Gyula** és vidékről, mint helyből még számosan.

A debreczeni helyi bizottság.

Domahidy Elemér főispán még eddig nem volt tagja az egyetemi bizottságnak. Azért küldöttségileg hívták meg és kérték fel a helyi bizottság elnökéül. E bizottság előkészítésével dr. **Tüdös János**, **Márk Endre**, **Várady Károly**, **Ferenczy Gyula** dr. bizattak meg.

Vármegye és pénzüzetek bizottsága.

A nagybizottság különös fontosságot tulajdonít annak, hogy a vármegye és városi és a megyei összes pénzüzetek egy-egy tanszék alapítására alapítványt tegyenek. E végből külön bizottságot is küldtek ki az átiratok és felhívások szerkesztésére. E bizottságot a jelenvolt megyei férfiak és pénzüzeti vezetők rokonszenves hozzájárulása mellett alakították meg. **Zsigmond Sándor** és **Szabó Kálmán** a bizottság elnökei; **Weszprémy Zoltán**, dr. **Czeplédy Mihály**, **Padrah Sándor**, **Szávay Gyula**, dr. **Löfkovits Márton**, **Eröss Lajos**, dr. **Tüdös János**, dr. **Balkányi Miklós**, dr. **Ferenczy Gyula** a bizottsági tagok.

Az agitacionális bizottság.

A sajtó embereivel való érintkezésre, a szóval, irás al, tettel való fürge cselekvésre is szerveztek egy bizottságot. Ez az agitacionális bizottság. **Bartha Béla** dr., **Eröss Lajos** elnöklésével **Szávay Gyula**, **Fehér Gábor**, **Kozma László**, **Márk Endre**, **Ferenczy Gyula** dr. a tagjai.

Biró Lajos fogadása.

Február 22-dik napján tartja meg az európai hírvé tudós, **Biró Lajos** felolvasását a debreczeni egyetem javára. A **Biró Lajos** fogadására, a **Biró Lajos** felolvasásának rendezésére is bizottságot szerveztek. A bizottság elnöke **Komlóssy Arthur**, tagjai a tanintézetek igazgatói, a **Csokonai kör** választmányja, **Sesztina Jenő**, **Vecsey Imre**, **Oláh Károly**, dr. **Tüdös János**, **Eröss Lajos** (a ki a tudóst mint házigazda is fogadja) és **Karai Sándor**.

A székelylakodalom ügye.

Nem marad el végleg a székelylakodalom ügye. Ezt az egyetemi bizottság a székelytársasággal együtt rendezi. A székelytársasággal való közös működésre **Mark Endre** elnökletével dr. **Tüdös János**, **Sinka Sándor** és dr. **Gulyás István** küldték ki.

Egy 1000 koronás alapítvány.

A **László Albert** és társa cég tulajdonosainak, **Hegedüs Sándor** és **Sándor Imre** könyvkiadó-könyvnyagykereskedőknek 1000 koronás alapítványt köszönettel vette tudomásul a bizottság.

Általában oly rokonszenven, oly lelkesedéssel történt a nagybizottság kibontakozása, ha ezt a lelkesedést a közönségre is átvihetik, akkor nagyot halad előre a debreczeni egyetem ügye.

Párbaj három csábitóval.

(Kikapós tüzerfőhadnagynó.)

Németország **Pirna** városát nagy botrány s véres párbajok tartják izgatottságban, amelynek sajnálatraméltó hőse **Kron** tüzerfőhadnagy a 64 ik tüzezrednél, aki bajtársai körében általános szeretetnek és becsülésnek örvend.

Két év előtt nősült, előkelő vagyonos család leányát vette feleségül, utóbb gyermekük is született. Az asszony azonban nem igen szerette, ami fájt a főhadnagynak, de a felesége iránt érzett szerelem nem engedte, hogy e miatt szemrehányást tegyen nejeinek, mert imádták nejét s mint az ilyen férjek általában, vaksággal volt megverve ő is.

Pirnában már hónapokon keresztül sutogtak polgári és katonai körökben, hogy az asszony szeretőket tart. Karácsony előtt **Kron** főhadnagy nejevel és gyermekével **Lübeckbe** utazott szüleihez. Január 3-án **Kron** visszajött **Pirnába**, a felesége a **lübecki** rokonokkal maradt.

Néhány nappal ezután magához hívatta **Kront** az ezredese. Komoly hangon, de kiméletesen tudtára adta **Kronnak**, hogy mennyi rosszat beszélnek városszerte a feleségéről s nem minden alap nélkül. Felszólította járjon utána a dolognak, ne tűrj a hieszteléseket, egyuttal feleségével együtt tartózkodjék a társaságba való járástól. A katonatisztek feleségei ugyanis nem akarnak érintkezni **Kronnéval**.

Kron főhadnagy nyomban kutatni kezdett, hogy adatokat szerezzen neje ellen. Megtudta, hogy felesége nem is egy, hanem három emberrel csalta meg őt, két katonatiszttel s egy bírósági hivatalnokkal. Leveleket is talált, melyeket neje a szeretőihez intézett. Arról is meggyőződött, hogy a hűtelen asszony a kedveseinek ajándékokat vásárolt.

Kron sorra provokálta a szeretőket s mután az ezred becsülethirósága a párba-jok mellett döntött. Egymásután három pisztolypárbajt vívott a Pirna melletti erdőben s mind a három ellenfelét súlyosan megsebesítette és természetesen felesége ellen megindította a válópört.

Farsangi naptár.

Január 20-án. Gazdász táncestély a »Biká«-ban.
Január 20-án. Csizmadia szövetkezet bálja a »Koroná«-ban.
Január 23-án. A »Casinó« estélye.
Január 23-án. Polgári kör bálja a »Biká«-ban.
Január 24-én. Asztalos ifjuság bálja a »Biká«-ban.
Január 30-án. Jogász bál a »Biká«-ban.
Január 30-án. Vas- és fém munkások bálja a »Koroná«-ban.
Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a »Biká«-ban.
Február 6-án. Nő egyleti bál a »Biká«-ban.
Február 6-án. Postás bál a »Koroná«-ban.
Február 7-én. Iparos kör bálja a »Biká«-ban.
Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a »Biká«-ban.
Február 14-én. Filler Egylet tea estélye a »Biká«-ban.

UJDONSÁGOK.

— **A debreczeni kilenczek.** A derék *Lengyel* Zoltán által szerkesztett Füg. Magyarországból olvassuk: Az egész ország lelkében mélyedés megilletődést keltett a debreczeni kilenczek sorsa. Az ottani 39-ik gyalogezred kilencz legényét, akik magyar szívük nemes emóciáját követve, meg akarták koszoruzni a debreczeni Szabadság szobrot és hazaszeretettük miatt az osztrák profosz keze alá kerültek a börtönbe. A debreczeni k. u. k. auditor két káplárt és hét közlegényt súlyos börtön-re ítelt; mert „láztani akartak a katonai hatalom ellen”. „Láztítás” volt tehát az, hogy kilencz magyar legény nem hagyta magát annyira inficiálni a svaregelb szellemtől, hogy azért ne lelkessze őket a magyar haza szabadságának a szimboluma. Az országnak más volt a véleménye a debreczeni kilenczek „bünéről”, más felfogást vallott a debreczeni közönség is: megbesúli a magyar bakak hazafias érzésének felvillanását és mozgalmat indított az elítéltek megkegyelmozdtetése érdekében. Politikai pártkülönség nélkül indult meg a mozgalom, amely azt czelozza, hogy ezer aláírást gyűjtsenek arra a kérvényre, amelyet a királyhoz fognak intézni. Népgyűlést is hívnak össze Debreczenben ennek a nemes akciónak érdekében, melyre meghívják az összes debreczeni és hajdumegyei országgyűlési képviselőket is. (Nem tudjuk, hogy honnét vette a t. laptárs ezt az utóbbi hírt; mert hisz itt a debreczeni függetlenségi párt, mely a kezdeményezésre volna bivatva, közönyösen veszi a debreczeni kilenczek sorsát. Szerk.) Mikor magyar vérnek a pusztításáról van szó, az osztrák tiszt urak „büntetésüknek” kis hányadát szokták csak leülni, megérkezik számukra mindig a kegyelem. A debreczeni kilenczek a hazájukat szeretik s ha ezért büntetést kaptak, talán mégis megérdemlik a kegyelmet.

— **Visszahatás.** A lángbuzgóságu *Wolaffka* Nándor püspök sikeres akcióit indított a Szent-Erzsébet nevezetű róm. kath. nőegylet megteremtésére. Azonban ez a nagyszabású akció, úgy látszik, mégsem volt olyan szerencsés, mint kezdetben látszott. Ugyanis erős visszahatást gerjesztett a vegyes házasságu családokban, a kiknek a női közül a legelőkelőbbek csatlakoztak a felekezeti jellegű nőegyletnek. Most ugyanis kitünik és ez a jövőre okulásul is szolgálhat, hogy ilyen szigoruan, határozottan felekezeti jellegű intézményekbe vegyes házasságban élő-

ket bevonni nem üdvös, nem helyes; mert ez a családi viszálykodást idézi elő és megzavarja a társadalmi együttélés békéjét is. Ennek az előidézése pedig sem a katolikusoknak, sem a reformátusoknak nem állhat érdekében és hogy ez nem volt czélja *Wolaffka* püspöknek sem, mi hisszük; feltételezzük ezt; de a természetellenes összeállítás folytán a visszahatás mégis bekövetkezett; mint értesülünk *Bernáth* Elemérné, a kiváló urasszony, a Szent-Erzsébet nőegylet elnökségéről lemondott. A többi vegyes házasságu családnál, melyeknek női belettek vonva, ugyanilyen visszahatások tapasztalhatók. Egyformán okulhatnak ebből a katolikusok, mint reformátusok.

— **Az új ev. ref. püspök üdvözlése.** A dunamelléki ev. ref. egyház új püspökét *Baksay* Sándort, akit ötven szótöbbséggel püspökké választottak, *Kiss* Áron, a tiszántúli egyházkerület püspöke a következő szövegű sürgönyben üdvözölte: „Szívvel üdvözlöm, működését kísérje az Isten kegyelme. *Kiss* Áron püspök.”

— **A téglási jegyzői állás betöltése.** A volt érdemes jegyző nyugalomba vonulásával megüresedett a téglási jegyzői állás. Mint értesülünk e tekintélyes jegyzőségre egyik komoly jelölt *Kolonnay* László jánki (Szathmármegye) jegyző, *Kiss* Áron püspökünknek veje.

— **A belényesi ref. papjelölt.** A nagyérdemű, hazafiságával kiváló *Sipos* Imre ev. ref. lelkész elhunytával megüresedett a belényesi lelkészi állás. A küzdő magyarságnak erős férfiut kell állítani a kiváló előd helyére; mint az *Aradi Híradó* írja: a belényesi hívek a *Kiss* Áron püspök lelkes, buzgó káplánját, a rokonszenves, derék ifju papot, *Uray* Sándort óhajtkák megnyerni.

— **Az ev. ref. nőegylet közgyűlése.** A debreczeni jótékony nőegylet, amely e hó 16-án tartott választmányi ülésen a nevét „ev. ref. jótékony nőegylet”-re változtatta, január 24-én, vasárnap tartja közgyűlését *Veresné Szathmáry* Teréz urnő elnöklété alatt a nőipariskola nagytermében. A közgyűlés egyetlen tárgya a már lapunkban közölt választmányi határozat lesz, a melyhez a közgyűlés bizonyára egyhangulag fog hozzájárulni.

— **Nők a gyógyszerárakban.** Pár év óta nők is alkalmazhatók a gyógyszerárakban. Mint a *Debreczen* írja: Hajdusoboszlón az egyik ottani gyógytárban alkalmazták *Tóth* Béláné 8 gymnáziumot végzett asszonyt, gyógyszerész gyakornokul.

— **Gaszner Károly temetése.** A kiváló debreczeni polgár, a közügyek érdemes munkását, a minta családapát, *Gaszner* Károlyt Debreczen társadalmának osztatlan részvéte mellett temették el. A résztvevők nagy serege kísérte ki a boldogultat a temetőbe. A koszorúk halmaza borította a koporsót. A koszorúk közül megemlítjük a következő ajánlásukat: — A felejtethetlen jó férjnek bánatos neje, — áldott emlékü apánknak *Kálmán* és *Géza*, — szeretett apánknak *Károly* és *Mariška*, — a szeretett jó apának és nagyapának *Gizella* és gyermekei, — felejtethetlen jóakarónknak *Konczek* *Géza* és családja, — a kedves rokonnak *Förster* *Károly* és neje, *Mihalovics* *Jenő* *Gaszner* bácsinak, részvéte jelölül a *Kugler* család, rokonai szeretettel a *Stancel* testvérek, érdemes tagtársának a kereskedő társulat, részvétejelölül *Szent-Királyi-Tivadar* és neje, *Szógyényi* *János* és neje, — felejt-

hetetlen *Károly* bácsinak *Gusztí*—*Emma* fiai, a Debreczeni Kereskedelmi bank tisztviselői kara, a felejtethetlen sógornak *Váczai* *János*, rokoni szeretettel és tisztelettel *Gaszner* testvérek, a szeretett jó testvérnek öz. *Stenczinger* *Károlyné*, érdemes váltó bírálójának az osztrák-magyar bank, a debreczeni róm. kath. egyházközség bizománya sok évi munkás nagyérdemű tagjának.

— **Két építési terv.** A városi mérnökség már régebben tervet és költségvetést készített olyan módon, hogyan lehetne a közgyűlési termet az udvar felé, a folyosó hozzávevésével kibővíteni. A tervet és a költségvetést az építési bizottság *Domahidy* *Elemér* főispán elnöklésével holnap délután 3 órakor tartandó ülésén, mely alkalómmal tárgyalás alá kerül a jéggyár kibővítésének ügye is, fogja letárgyalni.

— **Helyettesítések.** A rendőrfőkapitányi állás betöltése jó időre elmarad. Erre mutat az a körülmény is, hogy *Domahidy* *Elemér* főispán elrendelte, hogy *Végh* *Gyula* h. rendőrfőkapitány és *Jeney* *Szabó* *Miklós* a bűnügyi osztály h. főnöke addig, míg ez állások véglegesen nincsenek betöltve, a főkapitányi, illetőleg a bűnügyi osztály főnökének első alkapitányi fizetését kapják.

— **Felolvasások a r. k. főgymnasiumban.** Amint már jeleztük, a r. kath. főgymnasium dísztermében e hó 28-án veszik kezdetüket a tervbe vett felolvasások, amelyeknek sorrendjét már összeállították. A hasznos felolvasásokat ingyen meghallgathatja mindenki.

— **Kinevezés.** *Domahidy* *Elemér* főispán a Nagy Gábor vármegyei levéltári segéd nyugalomba vonulása folytán a megüresedett levéltári segédi állásra *Horváth* *Károly* irnokot nevezte ki.

— **Egyházi bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház két segélyt kiosztó bizottsága ülést tart holnap délután 10 órakor a püspöki irodában.

— **Adomány a szegények részére.** *Boldog* *István* *Arany* *János*-uteza 12. szám alatti lakos — a városi szegények részére — öt koronát adott be a polgármesteri hivatalhoz.

— **Beszédeggyitő tanfolyam.** Az embernek Isten adta legszebb képessége a beszélni tudás. Meltán nevezhetjük tehát azon embertársainkat, a kiknek beszéde nem tökéletes, vagy akik annak teljes híjával vannak, szerencsétlennek. A beszédnek azonban legtöbb betegsége gyógyítható, különösen ha alkalmas időben, a gyermekkorban szakavatott kezekre bizzuk. A siketnémák helybeli iskolájának vezető tanára a vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyével mindkét nembeli hibás beszédű ifjuság részére tanfolyamot szándékozik tartani. Előzetesen azonban tájékozódni kíván azt illetőleg, hogy hányan akarnak részt venni a tanfolyamon. A hibás beszédű gyermekek szüleinek figyelmébe ajánljuk tehát a tanfolyamot. A kik beszédhibájuktól megszabadulni óhajtanak, napoként felvétel végett jelentkezhetnek a siketnémák iskolájában *Csapó*-*utca* 35. délután 4—6 órák között. A tanfolyamon, mely négy, esetleg öt hónapig fog tartani mérsékelt tandíj fizetendő; a vagyontalanok azonban tandíjmentességben részesülnek.

Halálozások. A mai napon az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: *Tóth Katalin* ev. ref. 3 hónapos, *Letniczky György* r. kath. 40 éves, özv. *Kiss Sándorné sz. Farkas Rozál* ev. ref. 60 éves.

Az ág. ev. egyház tanácsa közgyűlési felhatalmazás alapján elhatározta, hogy a Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán lévő Schaffer-féle háznak, az egyház tulajdonában levő fele részét eladja özvegy *Mentze Henrikné* társtulajdonosnak.

Egy gazdátlan drágakő. *Jeney Miklós* kapitány a bűnügyi osztály vezetője hirdeti a következőket: A múlt év folyamán a helybeli kir. járásbírósg egyik hivatalos helyiségében egy darab értékes ékkő találtatott s miután tulajdonosa mindezt ideig nem jelentkezett, felhivatik a közönség annak tudomásul vételére, hogy az a rendőrkapitányság bűnügyi osztály vezetőjénél őriztetik, hol kellő igazolás után a jogos tulajdonos azt átveheti.

Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a következő házasságkötési előjegyzéseket jelentették be: *Pompola Ferencz* r. kath. férfiniszabó segéd *Fejér Borbála* g. kath.-t. *Karancsi Mihály* ev. ref. napszámos *Molnár Eszter* ev. ref.-t. — *K. Molnár Ferencz* r. kath. körhinta tulajdonos *Bónizs Erzsébet* ev. ref. — Ezen a hivatalhoz bejelentett eljegyzéseken illetőleg kihirdetéseken kívül megemlítjük még, hogy *Kovács János* ev. ref. lelkész, népiskolai felügyelő és neje *K. Tóth Paula* leányát, *Margitot* eljegyezte *Balogh György* szalon-tai földbirtokos, takarékpénztári vezér igazgató *Sándor* nevű fia. — *Dr. Nagy Kálmán*, a népszerű vármegyei járás orvos eljegyezte *Szántó Petyus* kisasszonyt *Miskolc*ről.

A póruljárt dohánycsempész... A hajduhadhízi vasuti állomáson ugyan csak megjárta az egyik este egy jól ösmert, hajduszoboszlói származású dohánycsempész. A koma batyuban emelte a hátán a pompás homoki szüzdohányt; és míg a vonat jött, beszélgetésbe elegyedett. Eközben történt, hogy egy még nálánál is alighanem jobb madár lekapta a válláról az illatos, a tiltott terhet és azzal a homályban szerencsésen el is inált. A meglepett és meglöpött dohánycsempész nem is mert utána kereskedni, csak jajgatott. Végül az állomási tiszt is figyelmes lett rá, kérdezvén:

— Mi volt a batyuban?

Hebegett háborgott a póruljárt dohánycsempész:

— Selyemruha...

Hanem azért panasza nem mert menni, mert akkor a finánczok kezébe került volna. A dohány fufangos tolvaja pedig bizonyosan hatalmas füstököt pöfékel a lopott dohányból a hajdusági derüs boglya kemencze mellett.

Köszönet Gaszner Károly özvegyének. A siket némákat gyámlító egyesület nevében az egyesületi pénztárnok a következő levelet intézte özv. *Gaszner Károlyné* urnőhöz: Nagyságos asszony! A debreczeni ipar és kereskedelmi bank, szeretett elnökgazgatójának, néhai *Gaszner Károly* urnak elhunytá alkalmából, koszorú-készítést helyett 50 koronát küldött kezéhez a siketnémákat gyámlító debreczeni egyesület ezúljaira. Midőn ezt úgy nagysá-

godnak, mint a t. családtagoknak szives tudomására hozom, azon meggyőződésnek adok kifejezést, hogy a debreczeni ipar és kereskedelmi bank e tette által bizonyára a legjobban eltalálta a megboldogult óhaját, s a leghelyesebben járt el arra nézve miképen lehet egy közbecsülést kivívott munkás életnek emléket a legáldásosabban megörökíteni. Fogadja nagyságod részvétem és nagyrabecsülésem őszinte kifejezését. Debreczen, 1904 január 18. *Füleky Pál* egyesületi pénztáros.

A halápi hadikitérő. A halápi tanyások és vadászok május elsejétől sűrűbben fordulhatnak. A vasuti miniszter a Halápon hadi-kitérőt engedélyezett, Nagy Csere elnevezéssel. A személy forgalmat nagyban fogja emelni, hogy itt négy vonat áll meg.

Öngyilkossági kísérlet Ma délután fél 2 órakor *Szegedi István*, Csillag-utca 38. számú házban szíven szurta magát a konyhakéssel. *Varga Emil* orvos reszesítette az első segélyben. A szurás nem életveszélyes és *Szegedi nemsokára* fölépül. Az öngyilkos jelölt a maga lábán ballagott be a kórházba.

Megfagyott. *Bercsenyi-utca* 6. szám alatt félig megfagyott emberre akadt az éjjel a rendőrőrsjárat. Beszálították a közkórházba, ahol megállapították, hogy az illető *Szabó Gábor* debreczeni napszámos. Még mindig eszméletlenül fekszik a közkórházban.

TÁVIRATOK.

Az orosz csár és a Mikádó.

Két ellenkező hír érkezett ma az orosz-japán háborúra vonatkozólag. *Tokióból* táviratozzák, hogy az orosz előkészületek arra vallanak, hogy a békés hangok dacára is erősen készülhetetlen. *Szentpétervárról* pedig azt táviratozzák, hogy az orosz csár mai kihallgatáson azt mondta a japán nagykövetnek:

— Nagyon örvendek, hogy önt láthatom, mert tudom, hogy az ön uralkodója, a mikádó éppen olyan barátja a békés állapotok fentartásának, mint én.

De azért a háborus előkészületek fokozottabb mértékben folynak, mint eddig.

Az obstrukció nő.

Tisza István gróf helyzete egyre kedvezőtlenebb. Az obstrukciók száma **45 főre szaporodott** a néppártiakkal és a pártönkivüliekkel. Hír szerint, *Tisza* mégis csak kénytelen lesz rendkívüli eszközökhöz folyamodni. Ez esetben a *Kossuth-párt* sem maradhat passiv álláspontján. Szóval még csak halovány kilátás sincsen a békére.

Az új ágyuk.

Bécsből táviratozzák, hogy a delegáció mai ülésén *Pitreich* hadügy-miniszter nyilatkozott az új ágyukról. Kijelentette, hogy a próbától függ: aczélből vagy bronzból fogják-e azokat készíteni. Az adózó magyaroknak mindegy ez, hiszen akármiből készítik is az új ágyukat, a milliókat csak a szerény nép fogja fizetni.

Pezsgő a politikában.

Ma a képviselőház folyosóján érdekes fogadás történt. *Rakovszky István* száz üveg pezsgőben fogadott *Zhoray Miklóssal*, hogy február 15-éig *Tisza István* beadja lemondását.

Mit tárgyal a Ház?

Holnap a képviselőház ülést ismét napirend előtti felszólalásokkal fog kezdődni. Felszólalnak *Polónyi Géza*, *Rakovszky István*, *Holló Lajos*, 1 órakor pedig átternek az intenzívácziókra. Holnap szóval fel *Rákosi Viktor* hajdunánási képviselő is az ártatlanul elítélt debreczeni bakák ügyében.

Ujabb Gotterhalte-botrány.

Nagy botrányt okozott megint ez a gyűlölt, utált nóta a fővárosban. A gör. kath. vizkereszt ünnepére ugyanis kivonult a czintányéros, nagydobos katonabanda is — és *Denau* alezredes egyenes parancsára eljátszotta a Gotterhaltét. A jelenvolt jogászok és a közönség zúgó abczug és le vele kiáltásokkal, valamint fülsiketítő füttyszóval fogadta az utált nótát, úgy hogy az istentisztelet vége óriási botrány lett. Ugy látszik *Denau* alezredes elő akar lépni és ezen a módon akar magának érdemeket szerezni, így akarván mellőzött személyére fölhívni a bécsi Burg figyelmét.

Tisza Pista — százados.

Tisza István gróf miniszterelnököt, a ki tartalékos főhadnagy, leintette nemrég *Klotild* hercegné kisasszony temetésén egy kapitány. A nagy szegényre jóleső balzsam lesz, hogy kapitánynya lépett elő a tartalékban. Itt említtük meg, hogy különös kegyképpen *Münnich Aurél* tartalékos őrnagy ur is új rangtársat kapott *Telecsky Sándor* szeméjében, a ki a tartalékban szintén megkapta a sóvárgó pléhgallért. Milyen egygűyü teremtményei vannak a jó Istennek és milyen semmiségekkel magához tudja lánczolni a hatalom az embereket. Régi igazság: az ökröt a szarvánál kell megfogni, az ostoba embert pedig a hiúságánál...

Habsburg szerelmi regény.

Bécsből ismét szerelmi regényről kapunk hírt. A szerelmi regény hőse, *Ferencz Ferdinánd* trónörökös legifjabb öccse, *Károly* főherceg, aki az udvari tisztviselők egyikének gyönyörű, 17 éves leányát akarja feleségül venni. A főherceg félév óta udvarol a tanácsos leányának, aki viszont szereti, de csak akkor hajlandó a főherceget boldogítani, ha az oltár elé viszi. Okosan teszi: a tisztességes szerelem utja az oltárhoz vezet.

Készülődések a háborúra.

Tokióból jelentik tegnaptól: A pénzügyminiszter a legkiválóbb pénzügyvezetőket tanácskozássra hívta. A tanácskozás után a miniszter a leles helyzetre vonatkozó külön rendeleteket bocsátott ki.

Sanghaiból táviratozzák, hogy a nankingi alkirály **10,000 főnyi kínai csapatot szándékozik észak fele küldeni**. Első 5000 ember hírt szerint februárban indul. Az alkirály *Japántól* egy millió tael ára fegyvereket vett. Más tengerparti kerületek alkirályai és kormányzói is nagy fegyver és lővőanyag megrendeléseket tettek Japánban.

Kron sorra provokálta a szeretőket s mtután az ezred becsületbírósa a párbajok mellett döntött. Egymásután három pistolypárbajt vívott a Pirna melletti erdőben s mind a három ellenfelét súlyosan megsebesítette és természetesen felesége ellen megindította a válópört.

Farsangi naptár.

Január 20-án. Gazdász táncestély a »Biká«-ban.
Január 20-án. Csizmadia szövetség bálja a »Koroná«-ban.
Január 23-án. A »Casinó« estélye.
Január 23-án. Polgári kör bálja a »Biká«-ban.
Január 24-én. Asztalos ifjuság bálja a »Biká«-ban.
Január 30-án. Jogász bál a »Biká«-ban.
Január 30-án. Vas- és fémmunkások bálja a »Koroná«-ban.
Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a »Biká«-ban.
Február 6-án. Nő egyleti bál a »Biká«-ban.
Február 6-án. Postás bál a »Koroná«-ban.
Február 7-én. Iparos kör bálja a »Biká«-ban.
Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a »Biká«-ban.
Február 14-én. Filler Egylet tea estélye a »Biká«-ban.

UJDONSÁGOK.

— **A debreczeni kilenczek.** A derék Lengyel Zoltán által szerkesztett Függetlenség Magyarországból olvassuk: Az egész ország lelkében mélyes megilletődést keltett a debreczeni kilenczek sorsa. Az ottani 39-ik gyalogezred kilencz legényét, akik magyar szívük nemes emóciáját követve, meg akarták koszoruzni a debreczeni Szabadság szobrot és hazaszeretük miatt az osztrák profosz keze alá kerültek a börtönbe. A debreczeni k. u. k. auditor két káplárt és hét közlegényt súlyos börtön-re ítelt, mert „láztani akartak a katonai hatalom ellen“. „Láztítás“ volt tehát az, hogy kilencz magyar legény nem hagyta magát annyira inficiálni a svarszergelb szellemtől, hogy azért ne lelkesítse őket a magyar haza szabadságának a szimboluma. Az országnak más volt a véleménye a debreczeni kilenczek „bünéről“, más felfogást vallott a debreczeni közönség is: megbecsüli a magyar bakak hazafias érzésének felvillanását és mozgalmat indított az elítéltek megkegyelmezése érdekében. Politikai pártkülönbség nélkül indult meg a mozgalom, amely azt czelozza, hogy ezer aláírást gyűjtsenek arra a kérvényre, amelyet a királyhoz fognak intézni. Népgyűlést is hívnak össze Debreczenben ennek a nemes akciónak érdekében, melyre meghívják az összes debreczeni és hajdumegyei országgyűlési képviselőket is. (Nem tudjuk, hogy honnét vette a t. lapárs ezt az utóbbi hírt; mert hisz itt a debreczeni függetlenségi párt, mely a kezdeményezésre volna hivatva, közönyösen veszi a debreczeni kilenczek sorsát. Szerk.) Mikor magyar vérnek a pusztításáról van szó, az osztrák tiszt urak „büntetésüknek“ kis hányadát szokták csak leültni, megérkezik számukra mindig a kegyelem. A debreczeni kilenczek a hazájukat szeretik s ha ezért büntetést kaptak, talán mégis megérdemlik a kegyelmet.

— **Visszahatás.** A lángbuzgóságu Wolaffka Nándor püspök sikeres akciót indított a Szent-Erzsébet nevezetű róm. kath. nőegylet megteremtésére. Azonban ez a nagyszabású akció, úgy látszik, mégsem volt olyan szerencsés, mint kezdetben látszott. Ugyanis erős visszahatást gerjesztett a vegyes házasságu családokban, a kiknek a női közül a legelőkelőbbek csatlakoztak a felekezeti jellegű nőegyletnek. Most ugyanis kitűnik és ez a jövőre okulásul is szolgálhat, hogy ilyen szigoruan, határozottan felekezeti jellegű intézményekbe vegyes házasságban élő-

ket bevonni nem üdvös, nem helyes; mert ez a családi viszálykodást idézi elő és megzavarja a társadalmi együttélés békéjét is. Ennek az előidézése pedig sem a katolikusoknak, sem a reformátusoknak nem állhat érdekében és hogy ez nem volt czélja Wolaffka püspöknek sem, mi hisszük; feltételezzük ezt; de a természetellenes összeállítás folytán a visszahatás mégis bekövetkezett; mint értesülünk Bernáth Elemérné, a kiváló urasszony, a Szent-Erzsébet nőegylet elnökségéről lemondott. A többi vegyes házasságu családoknál, melyeknek női belettek vonva, ugyanilyen visszahatások tapasztalhatók. Egyformán okulhatnak ebből a katolikusok, mint reformátusok.

— **Az új ev. ref. püspök üdvözlése.** A dunamelléki ev. ref. egyház új püspökét Baksay Sándort, akit ötven szótöbbséggel püspökké választottak, Kiss Áron, a tiszántúli egyházkerület püspöke a következő szövegű sürgönyben üdvözölte: „Szívvel üdvözlöm, működését kísérje az Isten kegyelme. Kiss Áron püspök.“

— **A téglási jegyzői állás betöltése.** A volt érdemes jegyző nyugalomba vonulásával megüresedett a téglási jegyzői állás. Mint értesülünk e tekintélyes jegyzőségre egyik komoly jelölt Kolonnay László jánkai (Szathmármegye) jegyző, Kiss Áron püspökünknek veje.

— **A belényesi ref. papjelölt.** A nagyérdemű, hazafiságával kiváló Sipos Imre ev. ref. lelkész elhunytával megüresedett a belényesi lelkészi állás. A küzdő magyarságnak erős férfiut kell állítani a kiváló előd helyére; mint az Aradi Híradó írja: a belényesi hívek a Kiss Áron püspök lelkes, buzgó káplánját, a rokonszenves, derék ifju papot, Uray Sándort óhajják megnyerni.

— **Az ev. ref. nőegylet közgyűlése.** A debreczeni jótékony nőegylet, amely e hó 16-án tartott választmányi ülésen a nevét „ev. ref. jótékony nőegylet“-re változtatta, január 24-én, vasárnap tartja közgyűlését Veresné Szathmáry Teréz urnő elnöke alatt a nőipariskola nagytermében. A közgyűlés egyetlen tárgya a már lapunkban közölt választmányi határozat lesz, a melyhez a közgyűlés bizonyára egyhangulag fog hozzájárulni.

— **Nők a gyógyszerárakban.** Pár év óta nők is alkalmazhatók a gyógyszerárakban. Mint a Debreczen írja: Hajduszoboszlón az egyik ottani gyógytárban alkalmazták Tóth Béláné 8 gymnasiumot végzett asszonyt, gyógyszerész gyakornokul.

— **Gaszner Károly temetése.** A kiváló debreczeni polgár, a közügyek érdemes munkását, a minta családapát, Gaszner Károlyt Debreczen társadalmának osztatlan részvéte mellett temették el. A résztvevők nagy serege kísérte ki a holdogultat a temetőbe. A koszorúk halmaza borította a koporsót. A koszorúk közül megemlítjük a következő ajánlásukat: — A felejtethetlen jó férjnek bánatos neje, — áldott emlékü apánknak Kálmán és Géza, — szeretett apánknak Károly és Mariska, — a szeretett jó apának és nagyapának Gizella és gyermekei, — felejtethetlen jóakarónknak Koncek Géza és családja, — a kedves rokonnak Förster Károly és neje, Mihalovics Jenő Gaszner bácsinak, részvéte jelölül a Kugler család, rokonai szeretettel a Stancel testvérek, érdemes tagtársának a kereskedő társulat, részvétejelölül Szent Királyi-Tivadar és neje, Szögyényi János és neje, — felejt-

hetetlen Károly bácsinak Gusztí-Emma fiai, a Debreczeni Kereskedelmi bank tisztviselői kara, a felejtethetlen sógornak Váci János, rokoni szeretettel és tisztelettel Gaszner testvérek, a szeretett jó testvérnek özv. Stenczinger Károlyné, érdemes váltó bírálójának az osztrák-magyar bank, a debreczeni róm. kath. egyházközség bizománya sok évi munkás nagyérdemű tagjának.

— **Két építési terv.** A városi mérnökség már régebben tervet és költségvetést készített olyan módon, hogyan lehetne a közgyűlési termet az udvar felé, a folyosó hozzávevésével kibővíteni. A tervet és a költségvetést az építési bizottság Domahidy Elemér főispán elnöklésével holnap délután 3 órakor tartandó ülésén, mely alkalommal tárgyalás alá kerül a jéggyár kibővítésének ügye is, fogja letárgyalni.

— **Helyettesítések.** A rendőrfőkapitányi állás betöltése jó időre elmarad. Erre mutat az a körülmény is, hogy Domahidy Elemér főispán elrendelte, hogy Végh Gyula h. rendőrfőkapitány és Jeney Szabó Miklós a bűnügyi osztály h. főnöke addig, míg ez állások véglegesen nincsenek betöltve, a főkapitányi, illetőleg a bűnügyi osztály főnökének első alkapitányi fizetését kapják.

— **Felolvasások a r. k. főgymnasiumban.** Amint már jeleztük, a r. kath. főgymnasium disztermében e hó 28-án veszik kezdetüket a tervbe vett felolvasások, amelyeknek sorrendjét már összeállították. A hasznos felolvasásokat ingyen meghallgathatja mindenki.

— **Kinevezés.** Domahidy Elemér főispán a Nagy Gábor vármegyei levéltári segéd nyugalomba vonulása folytán a megüresedett levéltári segédi állásra Horváth Károly irnokot nevezte ki.

— **Egyházi bizottsági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház két segélyt kiosztó bizottsága ülést tart holnap délután 10 órakor a püspöki irodában.

— **Adomány a szegények részére.** Boldog István Arany Janos-utca 12. szám alatti lakos — a városi szegények részére — öt koronát adott be a polgármesteri hivatalhoz.

— **Beszédgyógyító tanfolyam.** Az embernek Isten adta legszebb képessége a beszélni tudás. Méltán nevezhetjük tehát azon embertársainkat, a kiknek beszéde nem tökéletes, vagy akik annak teljes híjával vannak, szerencsétlennek. A beszédnek azonban legtöbb betegsége gyógyítható, különösen ha alkalmas időben, a gyermekkorban szakavatott kezekre bizzuk. A siketnémák helybeli iskolájának vezető tanára a vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyével mindkét nembeli hibás beszédű ifjuság részére tanfolyamot szándékozik tartani. Előzetesen azonban tájékozódni kíván azt illetőleg, hogy hányan akarnak részt venni a tanfolyamon. A hibás beszédű gyermekek szüleinek figyelmébe ajánljuk tehát a tanfolyamot. Akik beszédhibájuktól megszabadulni óhajtanak, napenként felvétel végett jelentkezhetnek a siketnémák iskolájában Csapó-utca 35. délután 4—6 órát között. A tanfolyamon, mely négy, esetleg öt hónapig fog tartani mérsékelt tandíj fizetendő; a vagyontalanok azonban tandíjmentességben részesülnek.

— **Halálozások.** A mai napon az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: *Tóth Katalin* ev. ref. 3 hónapos, *Letniczky György* r. kath. 40 éves, özv. *Kiss Sándorné* sz. *Farkas Rozál* ev. ref. 60 éves.

— **Az ág. ev. egyház tanácsa** közgyűlési felhatalmazás alapján elhatározta, hogy a Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán lévő Schaffer-féle háznak, az egyház tulajdonában levő fele részét eladja özvegy *Mentze Henrikné* társtulajdonosnak.

— **Egy gazdátlan drágakő.** *Jeney Miklós* kapitány a bűnügyi osztály vezetője hirdeti a következőket: A múlt év folyamán a helybeli kir. járásbíró egyik hivatalos helyiségében egy darab értékes ékkő találtatott s miután tulajdonosa mindezt ideig nem jelentkezett, felhívatik a közönség annak tudomásul vételére, hogy az a rendőrkapitányság bűnügyi osztály vezetőjénél őriztetik, hol kellő igazolás után a jogos tulajdonos azt átveheti.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a következő házasságkötési eljegyzéseket jelentették be: *Pompola Ferencz* r. kath. férfinévű segéd *Fejér Borbála* g. kath.-t. *Karancsi Mihály* ev. ref. napszámos *Molnár Eszter* ev. ref.-t. — *K. Molnár Ferencz* r. kath. körhinta tulajdonos *Bónizs Erzsébet* ev. ref. — Ezen a hivatalhoz bejelentett eljegyzéseken illetőleg kihirdetéseken kívül megemlítjük még, hogy *Kovács János* ev. ref. lelkész, népiskolai felügyelő és neje *K. Tóth Paula* leányát, *Margitot* eljegyezte *Balogh György* szalon-tai földbirtokos, takarékpénztári vezér igazgató *Sándor* nevű fia. — *Dr. Nagy Kálmán*, a népszerű vármegyei járás orvos eljegyezte *Szártóry Petyus* kisasszonyt *Miskolc*zról.

— **A poruljárt dohánycsempész...** A hajduhadházi vasuti állomáson ugyan csak megjárta az egyik este egy jól ösmert, hajduszoboszlói származású dohánycsempész. A koma batyuban emelte a hátán a pompás homoki szüzdohányt; és míg a vonat jött, beszélgetésbe elegyedett. Eközben történt, hogy egy még nálánál is alighanem jobb madár lekapta a válláról az illatos, a tiltott terhet és azzal a homályban szerencsésen el is inalt. A meglepett és meglöpött dohány csempész nem is mert utána kereskedni, csak jajgatott. Végül az állomási tiszt is figyelmes lett rá, kérdezvén:

— Mi volt a batyuban?

Hebegett háborgott a poruljárt dohánycsempész:

— Selyemruha...

Hanem azért panasza nem mert menni, mert akkor a pénztárnok kezébe került volna. A dohány fufangos tolvaja pedig bizonyosan hatalmas füstököt pöfékel a lopott dohányból a hajdusági derüs boglya kemencze mellett.

— **Köszönet Gaszner Károly özvegyének.** A siket némákat gyámolító egyesület nevében az egyesületi pénztárnok a következő levelet intézte özv. *Gaszner Károlyné* urnához: Nagyságos asszony! A debreczeni ipar és kereskedelmi bank, szeretett elnökgazgatójának, néhai *Gaszner Károly* urnak elhunytá alkalmából, koszorú-készítettség helyett 50 koronát küldött kezeimhez a siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület ezúljaira. Midőn ezt úgy nagysá-

godnak, mint a t. családtagoknak szives tudomására hozom, azon meggyőződésemmel adok kifejezést, hogy a debreczeni ipar és kereskedelmi bank e tette által bizonyára a legjobban eltalálta a megboldogult ohajtását, s a leghelyesebben járt el arra nézve miképen lehet egy közbecsülést kivívott munkás életnek emlékét a legáldásosabban megörökíteni. Fogadja nagyságod részvétem és nagyrabecsülésem őszinte kifejezését. Debreczen, 1904 január 18. *Füleky Pál* egyesületi pénztáros.

— **A halápi hadikitérő.** A halápi tanácsok és vadászok május elsejétől sűrűbben fordulhatnak. A vasuti miniszter a Halápon hadi-kitérőt engedélyezett, Nagy Csere elnevezéssel. A személy forgalmat nagyban fogja emelni, hogy itt négy vonat áll meg.

— **Öngyilkossági kísérlet** Ma délután fél 2 órakor *Szegedi István*, Csillag-utca 38. számú házban szíven szurta magát a konyhakéssel. *Varga Emil* orvos részesítette az első segélyben. A szurás nem életveszélyes és *Szegedi* nemsokára fölépül. Az öngyilkos jelölt a maga lábán ballagott be a kórházba.

— **Megfagyott.** *Bercsényi-utca* 6. szám alatt félig megfagyott emberre akadt az éjjel a rendőrorjárat. Beszálították a közkórházba, ahol megállapították, hogy az illető *Szabó Gábor* debreczeni napszámos. Még mindig eszméletlenül fekszik a közkórházban.

TÁVIRATOK.

Az orosz csár és a Mikádó.

Két ellenkező hír érkezett ma az orosz-japán háborúra vonatkozólag. *Tokióból* táviratozzák, hogy az orosz előkészületek arra vallanak, hogy a békés hangok dacára is erősen készül Oroszország a háborúra, mely elkerülhetetlen. *Szentpétervárról* pedig azt táviratozzák, hogy az orosz csár mai kihallgatáson azt mondta a japán nagykövetnek:

— Nagyon örvendek, hogy önt láthatom, mert tudom, hogy az ön uralkodója, a mikádó éppen olyan barátja a békés állapotok fentartásának, mint én.

De azért a háborus előkészületek fokozottabb mértékben folynak, mint eddig.

Az obstrukció nő.

Tisza István gróf helyzete egyre kedvezőtlenebb. Az obstrukciók száma 45 főre szaporodott a néppártiakkal és a pártönkivüliekkel. Hír szerint, *Tisza* mégis csak kénytelen lesz rendkívüli eszközökhöz folyamodni. Ez esetben a *Kossuth-párt* sem maradhat passiv álláspontján. Szóval még csak halovány kilátás sincsen a békére.

Az új ágyuk.

Bécsből táviratozzák, hogy a delegáció mai ülésén *Pitreich* hadügy-miniszter nyilatkozott az új ágyukról. Kijelentette, hogy a próbától függ: aczélból vagy bronzból fogják-e azokat készíteni. Az adózó magyaroknak mind egy ez, hiszen akármiből készítik is az új ágyukat, a miliókat csak a szerény nép fogja fizetni.

Pezsgő a politikában.

Ma a képviselőház folyosóján érdekes fogadás történt. *Rakovszky István* száz üveg pezsgőben fogadott *Zhoray Miklóssal*, hogy február 15-éig *Tisza István* beadja lemondását.

Mit tárgyal a Ház?

Holnap a képviselőház ülést ismét napirend előtti felszólalásokkal fog kezdődni. Felszólalnak *Polónyi Géza*, *Rakovszky István*, *Holló Lajos*, 1 órakor pedig átternek az intenzívüléziókról. Holnap szólnak fel *Rákosi Viktor* hajdunánási képviselő is az ártatlanul elítélt debreczeni bakák ügyében.

Ujabb Gotterhalte-botrány.

Nagy botrányt okozott megint ez a gyűlölt, utált nóta a fővárosban. A gör. kath. vizkereszt ünnepére ugyanis kivonult a czintányéros, nagydobos katonabanda is — és *Denau* alezredes egyenes parancsára eljátszotta a Gotterhaltét. A jelenvolt jogászok és a közönség zugó abczug és le vele kiáltásokkal, valamint fülsiketítő füttyszóval fogadta az utált nótát, úgy hogy az istentisztelet vége óriási botrány lett. Ugy látszik *Denau* alezredes elő akar lépni és ezen a módon akar magának érdemeket szerezni, így akarván mellőzött személyére fölhívni a bécsi Burg figyelmét.

Tisza Pista — százados.

Tisza István gróf miniszterelnököt, a ki tartalékos főhadnagy, leintette nemrég *Klotild* hercezkisasszony temetésén egy kapitány. A nagy szégyenre jóleső balsam lesz, hogy kapitányrá lépett elő a tartalékban. Itt emlíjük meg, hogy különös kegy képpen *Münnich Aurél* tartalékos őrnagy ur is új rangtársat kapott *Telecsky Sándor* személyében, a ki a tartalékban szintén megkapta a sóvárgó pléhgallért. Milyen együgyű teremtményei vannak a jó Istennek és milyen semmiségekkel magához tudja lánczolni a hatalom az embereket. Régi igazság: az ökröt a szarvánál kell megfogni, az ostoba embert pedig a hiúságánál...

Habsburg szerelmi regény.

Bécsből ismét szerelmi regényről kapunk hírt. A szerelmi regény hőse, *Ferencz Ferdinánd* trónörökös legifjabb öccse, *Károly* főherceg, aki az udvari tisztviselők egyikének gyönyörű, 17 éves leányát akarja feleségül venni. A főherceg fél év óta udvarol a tanácsos leányának, aki viszont szereti, de csak akkor hajlandó a főherceget boldogítani, ha az oltár elé viszi. Okosan teszi: a tisztességes szerelem utja az oltárhoz vezet.

Készülődések a háborúra.

Tokióból jelentik tegnaptól: A pénzügyminiszter a legkiválóbb pénzügyintézetek vezetőit tanácskozássra hívta. A tanácskozás után a miniszter a leles helyzetre vonatkozó külön rendeleteket bocsátott ki.

Sanghaiból táviratozzák, hogy a nankingi alkirály 10,000 főnyi kínai csapatot szándékozik észak fele küldeni. Első 5000 ember hírt szerint februárban indul. Az alkirály Japántól egy millió taol ára fegyvereket vett. Más tengerparti kerületek alkirályai és kormányzói is nagy fegyver és lővőanyag megrendeléseket tettek Japánban.

Színház.

Színházi hírek. Pénteken lesz a reprize Moreto 3 felvonásos vigjátékának, melynek a címe „Közönyt közönnnyel.” — Vasárnap este lesz a premierje Verő György három egyfelvonásos népszínművének, melynek a gyűjtő címe „Menyecskék.” A népszínművek címei a következők: I. „A bíróné”, melynek főbb szerepeit Réthy Laura, Püspöky Rózi, Krémer Jenő, Csiky László, Pataky Béla, Szilágyi Aladár, Mezei Andor, és Karaes Imre játsszák. II. „Márika elmén”, melynek a főbb szerepeit R. Réthy Laura, Csige Ilonka, Ebergéviné Amália, Sebestyén Géza, Klenovits György, Csiky László, Szalay Károly és Szabó Gyuliska játsszák. III. „Menyország”, melynek a főbb szerepeit R. Réthy Laura, Arday Ida, Havasi Szidi, Krémerné, Székely Ilona, Faragó Ödön, Iványi Antal, Nagy János, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár játsszák.

Robbanás a bombagyárban.

Nagy katonai szerencsétlenség.

Bécs közelében a floridsdorfi katonai lövöldében borzalmas szerencsétlenség történt.

Az ottani laboratóriumban Ellinger Károly 6. utász-zászlóaljbeli főhadnagy, aki a műszaki bizottsághoz volt beosztva, bombák felszerelésével, a bombáknak löporral és vasalkatrészekkel való megtöltésével foglalatalkodott, amikor a rettenetes robbanás szétvetette a laboratóriumot, amely mindjárt lángba is borult.

Irtózatossá volt a robbanás. Ajtóik, ablakok csakugy repültek sarkaikból. Egyik fal a másik után omlott le. Egy izzó szilánk egy puska-porral teli hordóba repült s csakhamar az egész épületben lángtenger áradt szét.

Kolbe tűzér kétségbeesett kiáltással igyekezett a szerencsétlenség színhelyére irányítani a körülfekvő katonai épületekben foglalatalkodók figyelmét. Ez épületekből a katonák csakhamar elösiettek, de a robbanás színteréhez közeledni egyelőre senki sem mert, mivel az első nagy robbanást még több robbanás követte.

Végre is Uherek őrsvezető szinte vakmerő bátorsággal nekiment az épület egy, még álló részének, azt ereje végső megfeszítésével lebontotta s így hatolhattak csak kis vártatva a segítő katonák a romhalmaz belsejébe, ahol **Kummer és Klinger tűzerek elszenesedett holttestére akadtak. Ellinger még élt.**

— Táviratozzanak Ferdinánd fivérének Komáromba — mondta, de pár percze rá meghalt.

Dorfteger tűzmester, a ki nős és hat gyermek atyja és **Schlechter** káplár súlyos égési sebeket szenvedtek; az est folyamán **mind a kettőnek levágni kellett a lábát.** Egy vadászt, aki az épület előtt őrt állott, csaknem megölték a leomló falkák. Két tűzért a nagy légnyomás földhöz sújtott ugyan, de csodálatosan nagyobb bajuk nem történt.

Törvénykezés.

Az 1901. évi pótválasztás. Emlékeztetes még az 1901. évi hires pótválasztás, amelyen a debreczeni III. választókerület képviselőjévé a kormányparti **Debiecsky**

Sándor választatott meg. A kisebbségben maradt Varga Lajos bukása fölötti keserűségében a felizgult tömeg nagy tüntetést rendezett október 17-én és 18-án este. Törtek zuztak és romboltak. Emberben ugyan kárt nem tettek, csak ablakokban, de abban aztán jócskán. Az üvegek nem kis örméremre körülbelül 5000 korona értékű ablakot zuztak be. A károsok Aczéi Géza főmérnök, a városi mérnöki hivatal, alföldi takarékpénztár a városi világítási vállalat, Hungária kávéház, Geréby Fülöp utódai, Erdélyi István rendőrrakapitány és Kostyák Frigyes.

Az első nap.

Hétfőn kezdte tárgyalni az ügyet a debreczeni törvényszék **Szöke** István elnöke alatt. Szavazó bírák: **Üdényi** Nándor és **Tatay** Ferencz, jegyző **Nagy** Elemér. A vádhatóságot dr. **Udvarhelyi** Dezső alügyész képviselte. Védők voltak: dr. **Bakonyi** Samu országgyűlési képviselő, aki **Fenyő** (Weisz) István 19 éves könyvelőt, az utcái suhanczok, inasgyerekek és csavargók közé keveredett egyetlen uri fiút védte, továbbá a kirendelt közvédők dr. **Balázs** Bertalan, dr. **Fejér** Ferencz, **Hegedűs** Jenő, dr. **Kovács** József, **Király** Péter, dr. **Borsovay** Jenő, dr. **Freund** Jenő, dr. **Kardos** Samu, dr. **Konrad** Sámuel, illetve helyetteseik.

Vádlottak: **Fenyő** (Weisz) István 19 éves könyvelő, **Szilágyi** Sándor 17 éves cipész inas, **Tóth** Gábor 42 éves cipész, **Nagy** Lajos 16 éves bádogos inas, **Link** (Ring) János 16 éves kovács inas, **Kádár** Ferencz 18 éves, **Földesi** Mihály 16 és **Fazekas** Ferencz 15 éves kovácsinasok, **Kiss** Antal 16 éves csavargó, **Dinnyés** Imre 32 éves napszámos, **Tótfalusi** Antal 38 éves cipész, **Bálint** Levente 17 éves hentes inas, **Tökés** István 17 éves hentesinas, **Szilágyi** Bernát 18 éves kerégyártó inas, **Hrebenda** András 20 éves kovács segéd, **Török** Zoltán 21 éves kovácssegéd, **Demjén** József 14 éves, **Barta** Bálint 14 éves fiuk, **Dézi** László 15 éves kéményseprő inas, **Reiter** Márton 16 éves kovács inas, **Morvai** Géza 13 éves gyerek, **Balogh** István 15 éves cipész inas, **Martinek** Viktor 14 éves cipész inas. **Várad** Elek 15 éves cipész inas és **Kis** (Kovács) Mihály 14 éves fiu.

Amint e névsorból is kitetszik, leginkább éretlen inasgyerekekből áll a vádlottak java része.

Nem jelent meg közülük **Fazekas** Ferencz, **Tótfalusi** Antal, **Szilágyi** Bernát, **Hrebenda** András és **Balog** István.

Az első nap a vádlottak kihallgatásával telt el. Többen állították, hogy a rendőrök ütötték-verték őket és fenyegetésekkel csikartak ki belőlük vallomást. Csak néhányan tettek beismerő vallomást, a legtöbbje tagadta a terhére rótt bűncselekményt.

Második nap.

Kedden a tanúk kihallgatásával telt a délelőtt. Kihallgattattak tanukul: **Szeitz** Miklós boltos inas, **Cserenkovics** István és **Grósz** Adolf pinczerek, **Márta** János, **Menyhárt** László, **Madarasi** István, **Böszörményi** Károly rendőrök, **Fülöp** András rendőrbiztos, **Végh** Mihály rendőr, **Várad** Károly kovács, **Kovács** László és **Taknátói** György kovács legények, **Botos** András rendőrpáncsnok, **Hajdu** Kálmán rendőr, **Bara** Sándor, **Rácz** Lajos és **Farkas** Sándor rendőrök, **Ignáth** Imre és **Gagy** Lajos lovasrendőrök, **Almási** Sándor rendőr, **Szakszó** István 10 éves diák, **Vida** Imre lovasrendőr, **Jakupczik** József hentesinas, **Varga** István, **Cserép** János, **Szilágyi** János és **Gábor**, **Harsányi** Antal rendőrök, **Bardócz** András és **Fehér** Mihály rendőrbiztos, **Körner** Gyula lovasrendőr felügyelő, dr. **Tüdös** János ügyvéd. **Horkai** Lajos tanító és **Kozma** Imre őrmester a honvédségnél.

Nagyjában véve csak a rendőrök val-

lottak terhelően, a legtöbb tanu nem emlékezett se a vádlottakra, se az eseményekre. Az egyik közrendőr különösen kitűnt remek emlékezőképességével. Az egyik bűnjelként becsatolt tégladarabkára ugyanis nem emlékezett senki, hogy kinél volt az, még a vádlott se. A tudós rendőr műértelemmel meg szemlélvén a vörös tégladarabkát, mindjárt emlékezett rája, de még arra is, kié az kezében látta . . .

Ezután a meg nem jelent dr. **Szotyori Nagy** Kálmán orvos, **Enyedi** József hetes és **Nagy** László munkásnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomásait olvasták föl.

Ezzel a bizonyítási eljárás véget érven, a vádhatóság képviselője elejtette a vádat **Pfeifer** Márton, **Link** (Ring) János és **Kádár** Ferencz kovácsinasok, **Tökés** István és **Bálint** Levente hentesinasok ellen, a kik ellen a törvényszék is jogerősen beszüntette az eljárást.

Perbeszédok.

Délután 8 orakor nyitotta meg a tárgyalást újra az elnök. A bűnjelket képező kavicsokat egyik vádlott sem ismeri el magáénak, csak olyanformának mondta némelyik a követ, amelylyel hajigáltak.

Udvarhelyi Géza alügyész hosszabb beszédben tömörítette érveit a vádlottak ellen. Elmondta az 1901. év október 17-én tartott pótválasztás alkalmával és a 18-án történt tüntetések, rombolások történetét. Hatóság és magánosok elleni erőszak büntetésével vádolja a vádlottakat. Sajnos, a tüntetések értelmi szerzőit nem sikerült kézrekeríteni, hanem csak romboló utcái suhanczokat. **Fenyő** (Weisz) István ellen, mert a huszárságra kövel dobált, a btk. 165. §-ába ütköző és a 168. §. szerint minősülő hatóság elleni erőszak büntette, míg a többi vádlott ellen a btk. 176. §-ába ütköző magánosok elleni erőszak büntette, illetve vétsége miatt emelt vádat külön-külön. Enyhítő körülményül (Dinnyés Imre kivételével) a vádlottak fiatal korát, izgatott állapotukat és **hogy ismeretlenül maradt egyének felbujtására cselekedtek**, súlyosbító körülményül pedig a nagymérvű rombolást kérte betudni.

Bakonyi Samu dr. ügyvéd, országgyűlési képviselő a fővádlott, a **Fenyő** (Weisz) István védője a védenézet terhelő **Cserenkovics** István pinczér, **Szeitz** Miklós és **Grosz** Adolf tanúk vallomásait igyekezett megerősíteni. E tanúk ugyanis **Fenyő** István bátyját, **Mihályt** is emlegették ingadozó vallomásaikban. Kérte védenéze felmentését, elítéltetése esetén 66. és 92. §. alkalmazását.

Ezután a közvédők illetve helyetteseik tartották meg védőbeszédeiket. A mesterjelölt süvvölvények felett fiatal ügyvédjelöltek, a debreczeni közélet jövőjéért **Demosthenes** mondottak elég ügyes, kerekded és készült-ségre valló védőbeszédeket.

Az ügyész válasza és a védők válaszai után a törvényszék visszavonult és rövid tanácskozás után az elnök az ítélet-hirdetést holnap, szerdán délelőtt tíz órára tűzte ki.

Hamis vád. A vasúti állomásra a mult év elején **Spitzer** Dávid debreczeni szállásadó perronjegy nélkül lépett ki és nem is akart jegyet váltani, hanem nagy lármát csapott, mire a szolgálattevő rendőr is közbelépett. **Spitzer** följelentette a rendőrt, aki ellen azonban jogerősen megszüntették az eljárást. Erre a rendőr hamis vádaskodásért jelentette föl **Spitzert**, akit ma a törvényszék **tizennégy** napi fogházra ítél. **Spitzer** felebbezett.

Az egri szabóinas. A mai nagy tárgyalásra, amelyet az 1901. évi pótválasztás utáni tüntetések ügyében tartott a

debreczeni törvényszék, Kovács Gyula szabónast tanuként idézték meg. El is jött Egerből Kovács Gyula szabónas, de nem az igazi, mert az illető, amint kitűnt, sohasem járt Debreczenben. Vajjon ki felelős az ilyen vaskos tévedésért?

Mi az ujság?

Magyarosodás a délvidéken. Nagy becskerekről jelentik: A torontálmegyei német községek magyarosodása, amilyen lassan, oly biztosan halad előre. A pangermán agitáció, a mióta pár szájhóssel alaposan végzetek, teljesen megszűnt és a német községek nap-nap után bizonyítják az országhoz való törhetetlen hűségüket és a magyar nyelv iránti ragaszkodásukat. Vasárnap Billéden tisztán németajku torontálmegyei község — a lakosság előkelőbb vezetői elhatározták, hogy magyar dalárdát alapítsanak a határozat meghozatala után azonnal jelentkezett 70 tag a belépésre. A dalárda élén Uitz Péter kath. plébános áll, a kitől az eszme eredt és a kinek hazafias buzgóságának köszönhető a magyar dalárda létesítése.

Szíven szurt bálrendező. Szegzárdról írják, hogy a kath. legényegylet 17-én műkedvelői előadást és táncmulatságot rendezett és táncz közben Koch József esztergályos-segéd úgy szivenszurta Vidács József rendezőt, hogy az rögtön a táncsteremben meghalt. A vérengző Koch azután halálos sebet ejtett Csonka Sándor és Allignandre Károly mesterlegényeken és a vendéglősnek az orrát keresztül szurta. Elfogták.

Megfagyott asszony. Letenyén (Zalamegye) a Bonyai erdőben e hó 16-án halva találtak az erdőjáró favágó emberek Németh Eszter alsó-lendvai koldusasszonyt. A rendőr orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szegény asszony megfagyott.

Szökés a siralomházból. Bukarestből írják, hogy a Pruth partján felállított román ör éppen abban a pillanatban tartóztatott le egy fiatal embert, a mikor az a Pruth jeges vizét átszván, román partra lépett. Az illető előadta, hogy Spiridon Nikolajevics Sándornak hívják, kiewi diák, a hol nihilista merényletet követett el. E miatt kötél általi halálra ítélték, de a siralomházból megszökött. A vizsgálat kiderítette, hogy Spiridon igazat vallott, mire Jassyba szállították, a honnan az osztrák határra tolonczolták.

Vasáti szerencsétlenség. Párisból távirják, hogy a tegnap éjjel 11 óra 20 perczkor a Metropolitan vasut egyik vonata egy tolató félben lévő vonatba ütközött, miközben hatan megsérültek. A balesetet téves szabadjelzés okozta.

Megkéselt szerető. Budapesten az egyik külvarosban hónapokon keresztül turbékeltek együtt Szurnik Antal kőműves pallér és Olveczki Mária varrónő. A pallér azonban nem becsülte meg a szeretőjét. A leány ezért ott akarta hagyni. Mária összeszedte a kis holmiját.

— Elmegyek örökre. Áldjon meg az Isten. Rosszul bántál velem, de én nem átkozlak.

Válasz helyett a pallér kést rántott elő s több mély szurást ejtett a leány testén, akit most a Rókusban ápolnak. Szurnik Antalt a rendőrség letartóztatta.

REGÉNY-CSARNOK.

Az utitáska rejtelméi.

(Amerikai bűnügyi regény Old Sleuth-tól.)

Fordította: Papp Dezső. 27

— De ha kegyed egy jó barát felett rendelkezik, úgy öntse ki bátran szive keserveit.

— Nincs elég bátorságom.

— Miért?

— Mert ön nem hinné el, olyan különös az én történetem.

— Csak beszélje el, hátha hasznára lehetek.

— Már láttam önt ma egyszer — suttogá az áruház titkos rendőr — Önnek olyan barátságos, jó arcza van, de azért mégis nem merem magamat rábizni.

A férfi zavarba jött, mert a fátyolos hölgy összefüggéstelenül beszélt, azonban mégis bántotta a kíváncsiság, szerette volna hallani a hölgy elbeszélését.

— Hol látott kegyed már engemet?

— Ma reggel egy hölgygyel, ki szintén úgy le volt fátyolozva, mint én. Ki volt az?

— A nővérem.

— Én félek öntől.

— Kegyed fél tőlem?

— Oh, nagyon!

— De miért?

— Mert ön egy elveszett utitáskáról beszélt — volt a csudálatos válasz.

KILENCZEDIK FEJEZET.

A férfi meglepetten kiáltott:

— Mit mond?

— Ott ültem a kölelűkben és minden szót hallottam, amit beszéltek.

Az ember látszólag egy pillanatra elvesztette higgadtságát.

— Mit érdekelhetette az kegyedet.

— Oh, ha én azt elmondanám!

— De mondja meg.

— Nem merem.

— Miért?

— Mert végül még agyon is üthet.

— Ugy látom, hogy kegyed örült.

— Oh nem, nagyon jól tudom, hogy mit beszéltek. De mióta ez a végzetes tévedés történt velem, nincs egy nyugodt perczem.

— Micsoda tévedés?

— Mióta az a táska birtokomban van.

Az ember nagyon izgatott lett, reszkető hangon kérdezte:

— A táska tévedésből került kegyedhez?

— Oh, nincs bátorságom elbeszélni.

— De akarom, hogy elmondja!

— Csak akkor beszélhetem el, ha a táska tulajdonosnőjét feltaláltam.

— Tehát egy nőé a táska? Hiszen tudja azt?

— Ez éppen a titkom.

— Mondja meg nekem, hogy néz ki az a titokzatos táska.

Manfred röviden elmondta, hogy néz ki, mire az ember hevesen felizgatódott.

— Látja, milyen izgatott ön! Oh, mit tegyek. Csak azt a szegény leányt találnám már meg, hogy megszabadulnék attól a nyomasztó felelősségtől.

— Asszonyom, azt a táskát ki kell hogy adja.

— Természetesen, ha az igazi tulajdonosnője jelentkezik.

— Az a hölgy a táska tulajdonosnője, akivel ma reggel a vendéglőben látott.

— Oh, jóságos isten, mit tegyek?

— Csak egyet: a táskát kiadni.

— Oh nem, — felelé Manfred. — A

táska nem az öné. Nem, nem, önök mindnyájan csak a kincsre sóvárognak.

— A kincsre! — kiáltá a férfi megdöbbenve.

— Igenis.
— Tehát kincs volna benne?
— Látja, hogy nem az öné a táska, mert különben tudnia kellene, hogy mit tartalmaz.

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 130. Bérlet 94 ik szám (A)

Ma szerdán, 1904. évi január hó 20-án:

harmadszor:

Aranyvirág.

Operett 3 felvonásban. Irtá: Martos Feren cz
Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

Zongora hangolásokat

egy helyben, mint vidékre elvállal szakszerű értelemmel. Zongorák, Pianók és Czimbalmok bérbe kaphatók.

Schmidt S.

Zongora, hangszer és zenemű raktárában.

Harisnyakötődémet

Debreczen, Piacz-utca 32.
(az udvarban hátul)

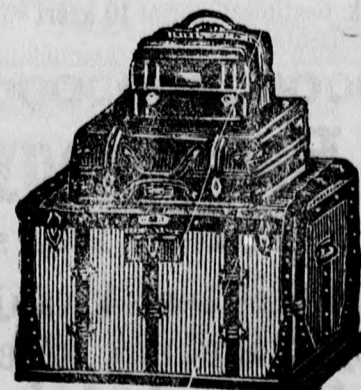
ajánlom a n. é. közönség szives figyelmébe, melyet kitérő gépekkel újonnan berendeztem. Elvállalok új harisnyák kötését, ócska harisnyák fejelését pamut, gyapju és merzielizirt anyagokból s javításokat is mérsékelt áron. Tisztelettel

FISCHBEIN KATALIN (Schwartz A.-né.)

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Új bőröndgyártó műhely

főtrafik udvar.

Készít és rak táron tart mindenféle nagyságu és alakú kézi és uti

bőröndöket, pénz és

szivartárczakát,

bőrtáskát és utazó

koffereket

a legjutányosabb árak mellett.

Minbenféle e szakmába vágó javításokat pontosan és olcsón elvállalok.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Szives pártfogást kér tisztelettel

KLEIN J. bőröndös
DEBRECZEN, Piacz-utca 26., főtrafik udvar

**A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja
A Kolozsvári (Heinrich J.) Ásvány- és Gyógyszappangyár B. T.
gyártmányait**

Kiváló gyártmányaik Kénszappan, Kénkátrány, Kátrány, Borax, Benzoe-, Chreolin-, Lanolin-, Ishtiol-, Fehérkátrány, Kénos fehérkátrány-, Epe, Salicyl-, Neutral-gyermekszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók.
Különlegességünk a Szent László szappan az egyedül tényleg desinficiáló és egyuttal a legideálisabb toillette-szappan.
Egyedül gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melyek festéket, zsirt, elajat, vagy bármennemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolíttatnak a kézről.
Kapható a főraktárban: JÓSA és JÓNA droguériájában, továbbá MIHALOVITS ISTVÁN, FÜLEKI PÁL, L. KOVÁTS NÁNDOR, BALÁZS ÖDÖN, minden illatezer és minden jobb fűszerüzletben.

Apró hirdetések

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

1 kiló friss uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr., 1 kiló teasütemény 90 kr. **Kertész Miklós** fűszer- és vegyes üzletében **Csapó utca 5.**

„Földbirtokos“ levelét vegye át a kívánt helyen.

Faj alma. Pónyik, Batul, Sóvári és finom apróbb fajú bőralmát (ingyen csomagolással és ladával) métermázsáját 32 koronaért szállit Kiss Mihály Süreiméd. Megrendelésnél legalább az összeg negyedrésze előre beküldendő.

Egy csinos kellemes fiatal nő ösmeretségét ajánlja egy áldozatkész fiatal földbirtokos. Titoktartás becületbeli dolog. Leveleket „földbirtokos“ jelige alatt továbbit a kiadóhivatal.

Szent-Anna-utca 7. szám alatt (földszinti lakás) 4 szoba, konyha, kamara és hozzá tartozékával **május 1 től kiadó.**

Svájci órák törvényes jellel **Horváth óra művesné!** Debreczen, **Hatvan-utca 2.** Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályoz fali órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

Szép írásu szerény igényű keresztény leány irodai teendőkre felvétetik egy **Piacz-utcai** üzletbe, írásbeli ajánlatok **Fűszer** üzlet czimen a kiadó hivatalba kéretnek.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása: Debreczen, **Hatvan-utca 31. az udvarban.**

Újság árusítóknak férfiak, asszonyok és 14 évesnél idősebb fiuk **jó jövedelemre azonnal felvétetnek.** Jelentkezzenek a kiadóhivatalban **Piacz-u. 47.**

Katona keztyük tisztítását párját 7 krért. **báli keztyük** tisztítását párját 10 krért válalom, **Péterfia-utca 37.**

Egy jó eszes tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból Valódi csak eredeti esomagban, Főraktár Debreczenben **Kontsek Gézánál.**

Szőlő vessző, spárga gyökér és torma eladás.

Kitünő minőségű gyökeres és sima szőlő vessző, három esztendősen igen erős spárga gyökér és mézédés torma kapható **Gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós** urak „Erzsébet“ szőlőtelepén. Iroda Debreczenben **Kossuth-utcán 32. szám.**

! Csak e hó 31-ig tart!

Piacz-utca 28. sz. alatt (Nagy-tőzsde mellett) lévő **Stein Adolf** bazár üzletében az elárusítás.

Nagy raktár játék, diszműaruk, fénykép-keretek, Plüsché- fénykép és levelezőlap Albumokban. Porzellán- és majolika disz- és hamutányérok. Gyertyatartók. Kézellő- és inggombok, nyakkendő tűk, evőeszköz, kék zománczozott edények, szappan és **Parfümök, Gyorsfűzők** minden elfogadható árban eladatnak.

Berendezési állványok, asztalok, gázvilágítási eszközök, levehető kirkat szekrények bármilyen árért kapható.

Csődkiárulás.

Közadós Halmágyi Sámuel esődtömegehez leltározott és a csődleltár 2-1331. tételei alatt felvett **női paletok, kabátok, muffok, napernyők, esőernyők, flanell és se-lyem blouzok** és egyéb női divatczikkek **f. január hó 16-tól 23-ig** darabonként a **Piacz-utca 47. sz. a. üzleti helyiségben** kiárusittatnak.

Dr. SZÖLLŐS DEZSŐ esődtömeoggondnok.

A „Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet“
Főtér, 26. sz. a főtőzsde keresztépületében.
Értesíteni kívánja a helybeli és vidéki közönséget, hogy ez idő szerint a belépő tagoknak késedelmi illeteket nem számít föl.
1 törzsbetét 50 fillér mely hetenként, — avagy havonként előre is fizethető.
1 törzsbetét 5 évi befizetési összege 130 korona, melyhez még a haszoneredmény, és pedig valószínűleg 6% számitható.
Vidéki tagok befizetéseiket postai Cheque utján is eszközölhetik.